

از شمال تا جنوب حال تالاب‌ها خراب است

تالاب‌ها ازجمله مولدترین محیط‌های کره‌زمین هستند، به‌صورتی‌که می‌تواند زیستگاه تعداد زیادی از پرندگان، جانوران، حیوانات و گیاهان مختلف باشند. تالاب‌ها همچنین نقش مهمی در اکوسیستم و حیات بشری دارند. باین تفاسیرودرشرایطی که حدود نیم قرن پیش ایران ۲۴ تالاب داشت و نیمی از آنها عنوان بین‌المللی را یدک می‌کشیدند اما حالا یکی پس از دیگری جان می‌دهند و حال باقیمانده‌ها هم اصلا خوب نیست. این امر را باید فاجعه‌ای زیست محیطی در نظر بگیریم و به‌راحتی از کنار آن عبور نکنیم. کارشناسان علل ازبین‌رفتن تالاب‌ها را دو موضوع طبیعی و توسعه ناپایدار بشری می‌دانند که هم‌اکنون مورد دوم، درصد بالایی را به خود اختصاص داده است. درمیان عواملی که تخریب تالاب‌ها را سرعت بخشیده و خشک شدن آنها را تسهیل می‌کند، سدها بیش از هر مورد دیگری خودنمایی می‌کند. سدهایی که روی رودخانه‌ها ایجاد می‌شود، جلوی مقدار زیادی آب‌روددی به تالاب‌ها را می‌گیرد و همین کاهش آب، غلظت آلودگی در تالاب را افزایش داده و به این ترتیب به ازبین‌رفتن اکوسیستم تالاب و در نتیجه مرگ گیاهان و موجودات اطراف آن منجر می‌شود. با گذری به استان‌های مختلف مشخص می‌شود که مهم نیست تالاب در چه منطقه‌ای باشد، در شمال سرسبز و پرآب یا جنوب خشک و کم‌آب. هرچه هست، تالاب‌ها تشنه‌اند و این یعنی سیاست‌ها و تصمیم‌های اشتباه پلای جانسوز به سراین اکوسیستم‌ها آورده‌اند.

از بختگان، طشک، کم‌جان، کافتی، مهارلو، ارزن، بریشان، گاوخونی، هامون، جازموریان و میقان گرفته که در اقلیم خشک و نیمه‌خشک کشور قرار دارند تا آنهایی که در مناطق مساعدر و نوار شمالی کشور جای خوش کرده‌اند مثل تالاب‌انزلی، بوجاق، گمیشان، آمل‌گل، آلاگل و زریوار و بقیه که وضعیت ناگواری دارند. از طرف دیگر بهره‌برداری بیش از حد و غیرمجاز از سفره‌های آب زیرزمینی باعث شده تا تالاب‌ها به واسطه خشک شدن از چرخه زیستی خارج شده و هرکدام از آنها به کانون ریزگرذی برای اهالی مناطق مختلف تبدیل شوند. وضعیت ناگوار تالاب‌ها به حدی است که حتی یک پرندۀ مهاجر هم به سمت بسیاری از آنها نمی‌آید. حالا که آب سدها نیز کم شده دیگر حقایقه‌ای به تالاب‌ها نمی‌رسد و با تعیین اولویت تامین آب‌شرب شهروندان، باید فاتحه تالاب‌ها را از الان خواند. مرگ تالاب‌ها یک مرگ معمولی نیست، زیرا ریزگردهای ناشی از خشکیدگی آنها در کنار ریزگردهای فرمانطقه‌ای سلامت مردم را به شدت به خطر می‌اندازد. این‌که بیشنیم و ابزار امیدواری کنیم که امسال و سال آینده و سال‌های بعد بارانی بیارد تا آبی برای تالاب‌ها تامین شود، یعنی روی مدیریت‌های ضعیف و حضور مسئولان نالایق در برخی پست‌ها سرپوش گذاشته‌ایم و با دست خود سند مرگ این زیستگاه‌های طبیعی را امضا کرده‌ایم. درد یکی دوتا نیست و در کنار همه آنچه گفته شد این موارد را هم بیفزاییم که وضعیت تالاب‌های کشور به دلیل خشکسالی متوالی و توسعه کشاورزی و حفرچاه‌های غیرمجاز در حاشیه آنها بسیار شکننده و در شرایط خطرناک قرار گرفته است.

آثار هنرمندان ۵ کشور به اشکواره حسینی رسید

دبیر اجرایی اشکواره فرهنگی هنری حسینی، از دریافت بیش از ۲۴۰۰ اثر از هنرمندان و فعالان بخش فرهنگی شش کشور به دبیرخانه پنجمین دوره این اشکواره در شهرستان آمل‌مازندران خبرداد.
مهیاری کمانگری، دبیر اجرایی اشکواره فرهنگی هنری حسینی در این باره گفت: آثار دریافتی از ۱۲۱۷ هنرمند از استان‌های مختلف ایران و همچنین کشورهای

عراق، یمن، ترکیه و ایتالیا و افغانستان در هفت بخش رسانه، تئاتر خیابانی، سرود و نقالی، عکس، شعر و داستان کوتاه بوده که در دو ماه گذشته به دبیرخانه پنجمین دوره اشکواره فرهنگی هنری حسینی در شهرستان آمل ارسال شد.
وی بیشترین تعداد آثار دریافتی را مربوط به بخش عکس، شعر، داستان و رسانه بیان کرد و افزود:

پنجمین دوره اشکواره فرهنگی هنری حسینی روزهای ۲۸ شهریور تا ۷ مهر به میزبانی شهرستان آمل برگزار می‌شود.
کمانگری یادآور شد: برای نخستین بار در اشکواره امسال برنامه‌ریزی شده تا آثار تولیدی شرکت‌کنندگان به صورت پادکست، موشن و مدیاهای دیجیتال در اختیار علاقه‌مندان هم قرار بگیرد.

تالاب انزلی چند گام تا مرگ!

با کاهش چشمگیر عمق آب، فاضلاب ۶۰۰ روستا، بدون مدیریت به تالاب انزلی ریخته می‌شود

نتایج چند تحقیق و پژوهش نشان می‌دهد تالاب انزلی هم مانند دریاچه ارومیه و چند تالاب دیگر آن قدر وضعیت وخیمی دارد که اگر از همین امروز به دادش نرسیم، شاید تنها نامی از آن باقی بماند. با این حال باز هم مراقبت‌های لازم از آن صورت نمی‌گیرد و تحت عوامل مختلف هر

سیداحمد هاشمی اشکا روزنامه‌نگار

سال بخشی از تالاب سوزانده و خشک شده و از بین می‌رود. از بی دفاعی تالاب انزلی همین بس که چند روز پیش ۴۰هکتار آن را عمدی آتش زدند تا زمین هایش را به قیمت بالا بفروشند. اما نباید فراموش کنیم همین تالاب در سال ۱۳۵۴ از میان ۲۴ تالاب ایران به همراه ۱۱ تالاب دیگر به عنوان تالاب بین‌المللی به دفتر کنوانسیون رامسر معرفی شده بود. در حال حاضر وسعت این تالاب در فصل‌های زمستان و بهار به دلیل افزایش بارش، حدود ۲۱۱ کیلومتر مربع و در فصل تابستان به سبب کم شدن حجم ورودی آب، کمیود بارش و افزایش میزان تبخیر به ۱۹کیلومتر مربع می‌رسد.

محیط زیست استان‌ها یکی یکی از بین می‌روند. از کوه، جنگل و مراتع گرفته تا رودخانه‌ها، ساحل، دریا و تالاب‌ها. گویی دیگر هیچ اراده‌ای برای حفظ این منابع طبیعی باقی نمانده و هر روز باید خبری بدتر از خبر دیروز شنید. در این میان تالاب انزلی از جمله سرمایه‌های ملی و با ارزش شمال کشور است که علاوه بر جذب گردشگر و بهره‌برداری‌های اقتصادی و اجتماعی در مهاجرت انبوه پرندگان مهاجر از سراسر دنیا و زادآوری آبریان نقش به‌سزایی دارد.

منطقه‌ای زیبا و رویایی که به جرات می‌توان گفت بدون آن گیلان بخش عمده‌ای از جذابیت هایش را از دست خواهد داد.

تالابی بیمار با پسوند بین‌المللی

وقتی در سال ۱۳۵۴ تالاب انزلی در فهرست تالاب‌های بین‌المللی کنوانسیون رامسر به ثبت رسید، همزمان سازمان بین‌المللی حیات پرندگان، این تالاب را به عنوان زیستگاه با اهمیت برای پرندگان تشخیص داده و جزو تالاب‌های طبیعی و آب شیرین کشور و ازجمله زیباترین مناظر آبی منطقه معرفی کرد. با این تفاسیر سال‌هاست این تالاب زیبا گرفتار مشکلات و معضلاتی شده که کسی توجهی به آن نمی‌کند و ادامه این روند می‌تواند بلایی را که بر سر دریاچه ارومیه آورد برای این زیست بوم ارزشمند تکرار کند. معضلاتی همچون ورود فاضلاب‌های روستاهای اطراف به حلق تالاب و آتش‌سوزی‌های عمدی و آلاینده‌های واحدهای صنعتی و آلودگی‌های مربوط به شیرابه زباله‌های

مبادا تالاب هم خشک شود

مطالعات جامع انجام شده جهانی روی دریاچه خزر در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ نشان می‌دهد تغییرات اقلیم دریا که از دهه ۷۰ شمسی آغاز شده، بسیار تأثیرگذار بوده و هنوز نیز ادامه دارد. نتایج این تحقیقات روند کاهشی سطح آب دریای خزر را تا سال ۲۰۵۰ پیش بینی می‌کند که مساحت دریاچه به یک سوم آن خواهد رسید. بر اساس این پژوهش ۱۵ تا ۲۰ کیلومتر دورافتادگی شمال را از دریا پیش‌بینی کرده و با وجود این‌که بخش جنوبی دریاچه و عمیق‌ترین نقاط دریای خزر در کشورمان است اما نقشه‌های مطالعاتی حاکی

سراوان و بدتر از همه سنبل آبی که نفس تنگ تالاب و موجوداتش را به شماره انداخته است.

وسایل نقلیه در انتظار ورود زائران اربعین

مرز شلمچه برای خروج بسته است

دوره‌یملکی گروه ایران

موج بازگشت زائران به اوج خود رسیده و حالا مرزهای ششگانه بار سنگین ترافیکی را تحمل می‌کنند. مهران همچنان انتخاب اول برای بازگشت است و مرز خسروی هم با خدمات ۲۴ ساعته خود پذیرای عاشقان سیدالشهداست اما در خوزستان و در مرز شلمچه موج سنگین بازگشت زائران درهای خروجی این پایانه به سمت عراق همچنان بسته است. با این حال خدمات‌رسانی موکب‌ها در

نقاط مختلف مرزی به‌مورت شبانه‌روزی ادامه دارد و وسایل نقلیه عمومی و قطار برای جابه‌جایی کربلایی‌ها میاست تا آنها را به شهر مورد نظر برسانند.

اجتماع میلیونی اربعین حسینی در کربلا فقط یک حرکت اعتقادی و مذهبی نیست بلکه یک دیپلماسی فرهنگی و مذهبی است که هویت اسلامی را نشان می‌دهد. حرکت عظیمی که جهانیان را انگشت به دهان کرده و همه شگفت‌زده‌اند که چطور عالم همه دیوانه حسین(ع) است. در کنار حال و هوای کربلا، حالا مرزهای ایران هم شور و حال خاصی دارند، وقتی سرب‌ر پای زائرانی می‌سایند که خاک قدم‌هایشان سرمه چشم هراشقی است.

وسایل نقلیه در انتظار ورود زائران

مهران به‌عنوان اولین مرز انتخابی برای بازگشت، روزهای شلوغی دارد اما با آماده بودن اتوبوس‌ها برای انتقال زائران به شهرهایشان هیچ تجمعی در این نقطه مرزی صورت نگرفته و با هدایت مسئولان و پلیس در کمترین زمان ممکن، شهروندان

خدمات پزشکی و اسکان در خسروی

مرز خسروی همچنان در حال خدمات‌رسانی به زائران اربعین است و تاکنون نزدیک به ۲۵ هزار زائر از طریق این پایانه وارد کشور شده و همچنان ورود و خروج ادامه دارد. مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان کرمانشاه با اشاره به این‌که تمام شرایط و امکانات برای بازگشت زوار در مرز خسروی مهیاست، می‌گوید: «مرز خسروی با توجه به تردد روان و ارائه خدمات پزشکی و پذیرایی و اسکان، یکی از مناسب‌ترین مرزها برای بازگشت زائران است.» فریبز کریمی با اشاره به آمار تردد جاده‌ای در محورهای مواصلاتی استان، تصریح کرد: «طی شبانه‌روز گذشته ۶۷۵ هزار و ۹۶۵ تردد در استان کرمانشاه به ثبت رسیده به ۶۵ هزار و ۶۲۷ تردد ورودی و ۶۸ هزار و ۷۴۵ تردد خروجی بوده است.» به گفته این مسئول، طی ۲۴ ساعت گذشته ۲۸۰۰ زائر نیز برای حضور در مراسم اربعین از مرز خسروی به کشور عراق خارج شدند.

ترافیک نیمه‌سنگین در محورهای مواصلاتی

تا آخرین لحظات روز گذشته در محورهای ساوه – همدان، اراک – سلفچگان، اراک – توره و ساوه – تهران به‌علت موج بازگشت زائران اربعین حسینی ترافیک نیمه‌سنگین حاکم بود. در همین راستا و به گفته رئیس پلیس راه استان مرکزی، با توجه به روز اربعین و پس از آن‌که زائران با ازدحام بیشتری از سمت کربلا به کشور بازمی‌گردند در سطح محورهای برون‌شهری استان مرکزی ترافیک نیمه‌سنگینی حاکم است. سرهنگ محمد پورشمس می‌گوید: «در این محورها با حضور مجموعه پلیس راه استان مرکزی روزانه ۵۰ تیم گشتی فعال محسوس و هشت تیم نامحسوس به همراه سه پاس پیاده‌نیز فعال هستند تا مشکلی ایجاد نشود.»

دفاع از تالاب در حد حرف

اوایل شهریور وقتی ۴۰هکتار از پهنه تالاب در آتش سوخت و در کمال تاسف اعلام شد این فاجعه عمدی بوده، انتظار می‌رفت برخورد قاطعی با عوامل آن بشود. هر چند باز هم مثل همیشه گروهی از مسئولان به میدان آمدند و در دفاع از تالاب حرف‌هایی زدند اما در عمل فرقی به حال تالاب نکرد. رئیس‌جمهور در نشست هیأت دولت گفت: «برای خنثی‌کردن نقشه سوداگران، تلاش کنید بخش آسیب‌دیده تالاب انزلی در حد امکان احیا شده و به حالت قبل برگردد.» سپس رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست کشور در نشست کمیته احیای تالاب انزلی با بیان این‌که دیدگاه دولت نسبت به تالاب انزلی ملی است، اعلام کرد: «اجازه نمی‌دهیم تالاب انزلی به دریاچه ارومیه دیگری تبدیل شود.» استاندار گیلان نیز در این جلسه با اشاره به این‌که گردشگران به جای تماشای لاله تالابی، سنبل آبی را می‌بینند، گفت: «ما وارث کارشناسی غلط گذشتگان هستیم و در تالاب حتی آبراهمی که بتوانیم از آنجا عبور کنیم وجود ندارد.»

از پسروی از انزلی به سمت آذربایجان نیز خواهد بود. از این پژوهش می‌توان به روند تدریجی از دست رفتن برخی تالاب‌های کشور نیز پی برد. اتفاقی که باعث شده در حال حاضر ۱۵ هزار هکتار از عرصه جنوبی میانه‌کاله نابود شود. اولویت و اهمیت احیای تالاب انزلی یک گام جلوتر از سایر تالاب‌های کشور است، زیرا برای احیای تالاب بین‌المللی انزلی ردیف اعتبار ملی وجود دارد که در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست قرار دارد.

برای خواندن گزارش کامل کیوارکد روبه‌رو را اسکن کنید

